Published on (https://www.bnm.md)

29.03.2019

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru anul 2018 (date provizorii)

Conturile internaționale pentru anul 2018 (date provizorii) – materialul analitic integral [1]

Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale [2]

Pe parcursul anului 2018 evoluția conturilor internaționale ale Republicii Moldova a fost determinată de influența următorilor factori:

- În anul 2018 a continuat tendința de creștere economică, PIB-ul Republicii Moldova majorându-se cu 4,0 la sută în termeni reali față de anul 2017 (cu toate că se remarcă încetinirea ritmului de creștere economică comparativ cu cel înregistrat în 2016 și 2017). Pe partea resurselor, la majorarea PIB-ului au contribuit în special comerțul, construcțiile, transportul, industria prelucrătoare. Pe partea utilizărilor, creșterea economică a continuat să fie alimentată de majorarea formării brute de capital fix (+14,0 la sută față de 2017 în termeni reali), precum și a consumului final al gospodăriilor populației (+3,8 la sută), în timp ce exporturile nete au avut tradițional o contribuție negativă la creșterea economică;
- Exporturile de bunuri și servicii, care s-au majorat cu 10,6 la sută față de anul 2017, au fost influențate pozitiv de cererea din partea principalelor țări-partenere (atât a celor din CSI, cât și a celor din UE), care au înregistrat creșteri economice. Totuși, trebuie de remarcat dinamica negativă a exporturilor de bunuri înregistrată în a doua jumătate a anului 2018: ca volum fizic, exporturile de bunuri au crescut cu 15,1 și 14,4 la sută în trimestrele I și II 2018, iar în trimestrele III-IV 2018 au scăzut ușor (-0,1 și -0,4 la sută față de trimestrele III și IV 2017, respectiv). Prețurile la bunurile exportate de asemenea au demonstrat spre sfârșitul anului o dinamică negativă: dacă în trimestrele I-III 2018 ele au crescut cu 11,5, 11,4 și 3,5 la sută, respectiv, atunci în trimestrul IV 2018 prețurile au scăzut cu 3,1 la sută comparativ cu perioada similară a anului 2017. Evoluția negativă a exportului de bunuri în a doua jumătate a anului 2018 poate fi atribuită unui șir de factori, printre care încetinirea ritmurilor de creștere economică înregistrată de unii din principalii parteneri comerciali, precum și deprecierea lirei turcești;
- Majorarea importurilor de bunuri și servicii (+18,9 la sută față de anul 2017) a fost condiționată, în principal, de înviorarea activității investiționale, ceea ce s-a manifestat prin creșterea importurilor de bunuri de capital și intermediare, precum și de servicii pentru afaceri. De asemenea, la majorarea importurilor a contribuit creșterea veniturilor disponibile ale populației, determinată de sporirea remiterilor personale și a salariilor (în special, în sectorul public), precum și de relaxarea, începând cu octombrie 2018, a politicii fiscale în ceea ce privește diminuarea ratei superioare a impozitului pe venit și majorarea scutirilor personale. Astfel, volumul fizic al bunurilor importate a sporit cu 11,9, 9,2, 6,5 și 8,9 la sută față de trimestrele I-IV 2017, respectiv, iar prețurile acestora – cu 15,0, 12,1, 8,0 și 4,4 la sută, respectiv.
- Pentru că prețurile bunurilor importate au crescut cu un ritm mai accelerat decât prețurile bunurilor exportate, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri s-a înrăutățit pe parcursul tuturor

trimestrelor ale anului 2018;

- Intrările nete de capital sub formă de ISD în Republica Moldova au crescut (+44,2 la sută față de anul 2017, în valoare nominală) și au constituit 2,1 la sută relativ la PIB.

În anul 2018, soldul contului curent al balanţei de plăţi a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 1 186,71 mil. USD (din care 345,16 mil. USD – în trimestrul IV 2018), ce s-a dublat comparativ cu cel consemnat în anul 2017. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit 10,5 la sută (față de 5,8 la sută în anul 2017). Sursa deficitului contului curent a fost tradițional comerțul exterior cu bunuri, celelalte componente înregistrând solduri excedentare în creștere.

Deficitul comerţului cu bunuri a constituit 3 308,75 mil. USD (din care 913,28 mil. USD în trimestrul IV 2018), aprofundându-se cu 28,8 la sută, deoarece importurile au crescut mai mult (+19,1 la sută) decât exporturile (+5,6 la sută), comparativ cu anul 2017.

În exporturile de bunuri au predominat tradițional produsele agroalimentare (în creștere cu 2,2 la sută comparativ cu anul 2017) cu o pondere de 58,0 la sută din total. În structura importurilor de bunuri au predominat, cu o pondere de 19,1 la sută, produsele minerale (în creștere cu 30,2 la sută comparativ cu 2017).

Majorarea soldului pozitiv al balanţei serviciilor cu 17,8 la sută până la 373,30 mil. USD (din care 95,44 mil. USD în trimestrul IV 2018) s-a datorat creșterii, în raport cu anul 2017, a exporturilor cu 18,0 la sută. În cadrul acestora, s-au majorat semnificativ exporturile de servicii de prelucrare a materiei prime (cu 44,0 la sută), de călătorii (+18,3 la sută), de informatică (+47,3 la sută). Concomitent, importurile de servicii s-au majorat cu 18,1 la sută. Majorarea importurilor de servicii a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de transport (+16,3 la sută), călătorii (+16,6 la sută), de alte servicii pentru afaceri (+37,9 la sută).

Excedentul veniturilor primare a crescut în anul 2018 cu 6,0 la sută față de anul 2017, până la 590,24 mil. USD (din care 187,59 mil. USD – în trimestrul IV 2018). Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 12,2 la sută, până la nivelul de 941,41 mil. USD. Concomitent, ieșirile de venituri primare au crescut cu 25,8 la sută, în principal ca rezultat al sporirii cu 32,7 la sută a veniturilor din investiții spre plată în favoarea nerezidenților.

Soldul pozitiv al veniturilor secundare a constituit 1 158,50 mil. USD (din care 285,09 mil. USD – în trimestrul IV 2018), majorându-se cu 2,2 la sută comparativ cu 2017 grație creșterii transferurilor personale primite din exterior de rezidenții moldoveni (+12,1 la sută). Concomitent însă volumul asistenței tehnice și al granturilor primite de toate sectoarele în cadrul cooperării internaționale s-a diminuat cu 27,5 la sută comparativ cu anul 2017 și a totalizat 139,65 mil. USD.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2018 au constituit 1 742,50 mil. USD (+11,9 față de anul 2017), ceea ce reprezintă 15,4 la sută relativ la PIB. Majorarea remiterilor personale a fost determinată, preponderent, de creșterea fluxurilor din țările UE (+33,0 la sută față de 2017). Concomitent, fluxurile din CSI au scăzut cu 6,2 la sută, în principal din cauza deprecierii rublei rusești. Remiterile personale din alte țări s-a majorat cu 11,2 la sută.

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 39,38 mil. USD (din care 10,69 mil. USD – în trimestrul IV 2018) ce s-a deteriorat cu 84,4 la sută față de anul 2017. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (60,72 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 21,24 mil. USD.

Suma soldurilor contului curent şi contului de capital denotă că, drept rezultat al tranzacţiilor curente şi de

capital ale rezidenţilor Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanţare externă a constituit 1 226,09 mil. USD (10,8 la sută în raport cu PIB).

Contul financiar pe parcursul anului 2018 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 132,16 mil. USD (din care 274,39 mil. USD – în trimestrul IV 2018) ca rezultat al majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 595,05 mil. USD ca urmare a tranzacţiilor efective, concomitent cu scăderea activelor financiare externe ale rezidenților cu 537,11 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, ca urmare a primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și a avansurilor de la partenerii nerezidenți, în sumă netă de 304,04 mil. USD.

De asemenea, pasivele au crescut datorită majorării nete a angajamentelor sub formă de investiții directe cu 231,96 mil. USD. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, pe parcursul anului 2018, ca urmare a tranzacţiilor efective, cu 107,42 mil. USD, reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 25,24 mil. USD, iar acumulările nete de datorii față de investitorii străini direcți – la 99,30 mil. USD.

La pasivele sub formă de împrumuturi au fost înregistrate trageri nete în sumă de 87,82 mil. USD (trageri – 515,05 mil. USD, rambursări – 427,23 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în anul 2018 împrumuturi externe noi în valoare de 144,83 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană de Investiții – 63,42 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 36,18 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 19,77 mil. USD, Fondul Monetar Internațional (FMI) – 13,36 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 7,27 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 3,20 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 1,24 mil. USD etc. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 115,07 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI tranșa în valoare de 20,37 mil. USD și a rambursat 61,86 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 4,07 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 103,62 mil. USD.

Pasivele sub formă de numerar și depozite au înregistrat o diminuare netă cu 22,34 mil. USD (determinată, în principal, de retragerile de mijloace bănești de pe conturile loro ale băncilor nerezidente deschise în băncile rezidente).

Diminuarea activelor financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de numerar și depozite cu 730,04 mil. USD (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 3,00 mil. USD, iar activele altor sectoare – cu 727,04 mil. USD). Concomitent, activele oficiale de rezervă ale BNM s-au majorat cu 235,53 mil. USD.

De asemenea, la scăderea activelor financiare totale au contribuit achitările nete în valoare de 81,53 mil. USD efectuate de nerezidenți la creditele comerciale și avansurile acordate lor anterior de către partenerii comerciali rezidenți.

Poziția investiţională internaţională a Republicii Moldova, la 31.12.2018, a constituit -4 166,92 mil. USD (36,8 la sută relativ la PIB), soldul negativ aprofundându-se față de sfârşitul anului 2017 cu 28,2 la sută.

Activele financiare externe au însumat 5 364,14 mil. USD, în scădere cu 6,2 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 9 531,06 mil. USD, în creştere cu 6,3 la sută. Raportul dintre stocul activelor şi pasivelor externe a constituit 56,3 la sută, fiind în descreștere cu 7,5 p.p. față de situația de la finele anului 2017.

Pe parcursul anului 2018, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 6,8 la sută comparativ cu stocul

de la începutul anului, constituind 2 995,18 mil. USD la 31.12.2018. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,6 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 147,4 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 4 087,40 mil. USD (în creștere cu 9,5 la sută de la începutul anului), reprezentând 42,9 la sută din totalul pasivelor externe. Ponderea ISD sub formă de participații și acțiuni a constituit 53,2 la sută din stocul total de ISD, restul revenind instrumentelor de datorie. În distribuția geografică a investițiilor directe sub formă de participații și acțiuni acumulate, investitorilor din ţările UE le-a revenit ponderea majoritară – 84,5 la sută. Investitorii din ţările CSI au deţinut o pondere de 6,0 la sută din totalul capitalului acumulat, iar cei proveniți din alte ţări – 9,5 la sută.

Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) s-a majorat cu 0,4 la sută față de 31.12.2017 și a constituit 3 403,55 mil. USD, ceea ce reprezintă 35,7 din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat față de începutul anului cu 4,8 la sută în valoare nominală, dar a scăzut cu 7,4 p.p. relativ la PIB din cauza PIB-ului în creștere. La 31.12.2018 ea a înregistrat 7 302,02 mil. USD, ceea ce constituie 64,6 la sută raportat la PIB.

Datoria externă publică şi public garantată a reprezentat 26,6 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 938,89 mil. USD (-3,0 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată negarantată s-a cifrat la 5 363,13 mil. USD, în creştere cu 8,0 la sută față de 31.12.2017.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (72,2 la sută). Totuși, în anul 2018 a continuat creșterea accentuată a datoriei externe pe termen scurt (+15,2 la sută față de 31.12.2017), care rezultă preponderent din majorarea angajamentelor externe sub formă de credite comerciale și avansuri.

Mai multe detalii privind evoluţia conturilor internaţionale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- Balanța de plăți pentru anul 2018 (date provizorii) [3];
- Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2018 (date provizorii) [4];
- Datoria externă brută la sfârșitul anului 2018 (date provizorii) [5].

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

Balanța de plăți [6]

Poziția investițională internațională [7]

Datoria externă [8]

See also

Tags
Balanţa de Plăţi [9]

Datoria Externă [10]
Poziţia Investiţională Internaţională [11]
statistics [12]
evoluția conturilor internaționale [13]
conturile [14]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/58640

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/CI_2018_preliminar.pdf [2] https://www.bnm.md/files/CI_dashboard_2018_4.pdf [3] https://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-anul-2018-date-provizorii [4] https://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2018-date-provizorii [5] https://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2018-date-provizorii [6] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml [7] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml [8] https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml [9] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți [10] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă [11] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziţia Investiţională Internaţională [12] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics [13] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale [14] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile